

Danmarks rugbrødsformandskab for EU i 2012

Temanummer: EU-formandskab

Denne artikel analyserer det danske EU-formandskab i første halvår af 2012 ved at undersøge hele processen, inddelt i fire faser: indledende forberedelser, intensiv planlægning, udførsel, og overdragelse samt evaluering. Artiklen udvider dermed perspektivet fra tidligere forskning, der primært fokuserede på selve udførselsfasen. Under navnet et "rugbrødsformandskab" fokuserede Danmark på økonomisk mådehold, effektivitet og konkrete resultater i en periode præget af økonomisk krise og institutionelle ændringer efter Lissabontraktaten. Analysen belyser kontekst, centrale aktører, gennemførelse og resultater for hver fase og konkluderer, at den systematiske tilgang bidrog til en positiv vurdering af Danmarks formandskab blandt andre medlemsstater og EU's institutioner.

Indledning

Denne artikel undersøger det danske EU-formandskab i første halvår af 2012 med fokus på hele forløbet. Hvor eksisterende litteratur primært har koncentreret sig om selve udførselsfasen, udvider artiklen perspektivet ved at inddrage hele processen omkring formandskabet, som inddeles i fire faser: indledende forberedelser, intensiv planlægning, udførsel, og overdragelse samt evaluering. Ved at analysere formandskabet som en samlet proces belyses både udførselsfasen og de ofte oversete processer før og efter. Dette bidrager til en samlet forståelse af, hvordan et EU-formandskab planlægges, gennemføres og afsluttes. Analysen struktureres ved hjælp af fire generelle hv-spørgsmål til hver fase: 1) Hvad var konteksten? 2) Hvem var de centrale aktører? 3) Hvordan blev det gennemført? 4) Hvilke resultater kom ud af det? Artiklen trækker i høj grad på Jensen og Nedergaards bog om EU-formandskaber fra 2016 og afledte studier (Nedergaard & Jensen 2012; Jensen & Nedergaard 2013; Nedergaard, Friis & Jensen 2020).

**MADS DAGNIS
JENSEN**

Lektor,
Institut for Internatio-
nal Økonomi, Politik og
Business ved Copenhagen
Business School

Fase 1: Den indledende forberedelsesfase

Danmark overtog EU-formandskabet fra Polen den 1. januar 2012. Det var syvende gang Danmark bestred rollen som formandskab. Trods erfaringerne fra tidligere formandskaber var vilkårene denne gang anderledes på grund af

Lissabontraktaten og den alvorlige økonomiske krise i EU. Forberedelserne blev yderligere forsinket af COP15 i 2009, som beslaglagde betydelige administrative ressourcer (interview, Udenrigsministeriet, marts 2011). Formandskabet blev hurtigt omtalt som et "rugbrødsformandskab". Med udtrykket ønskede man at signalere: økonomisk beskedenhed, effektivitet og fraværet af store ambitioner. Særligt sidstnævnte var i modsætning til formandskabet i 2002, hvor Danmark stod i spidsen for den store udvidelse mod øst. Det nye formandskab havde et budget på 35 mio. euro, markant lavere end Polens 114 mio. euro (Jensen og Nedergaard 2013). Danmark ønskede at blive vurderet på professionalisme og evnen til at levere konkrete resultater. Ved bevidst at dæmpe forventningerne ønskede man at undgå direkte sammenligninger med tidligere formandskaber. Samtidigt ønskede man at vise mådehold i tid præget af økonomisk krise.

Intern læring blev prioriteret i forberedelsesfasen særligt fra det foregående formandskab i 2002. Allerede i 2009 indkaldte Udenrigsministeriet repræsentanter fra centrale ministerier for at påbegynde koordineringen af formandskabet (Nedergaard og Jensen 2012). Ministerierne gennemførte erfaringsstudier, hvor embedsmænd fra 2002 blev interviewet, og tidligere dokumenter blev gennemgået (interview, Økonomi- og Erhvervsministeriet, marts 2010). Disse studier blev suppleret med kompetenceanalyser for at identificere behovet for træning og kapacitetsopbygning. Et centralt element var, at mange af de involverede embedsmænd allerede havde betydelig EU-erfaring og dermed kunne trække på eksisterende netværk og viden. Koordineringen blev håndteret via en trelagsstruktur: EU-specialudvalg i de enkelte ministerier, EU-udvalget under Udenrigsministeriet og det øverste niveau i form af regeringens Udenrigspolitiske Udvalg (Jensen, Jopp og Nedergaard 2016). Systemet var kendetegnet ved en tydelig bottom-up-tilgang, hvor de relevante fagministerier tog initiativ. Udenrigsministeriet spillede en samordnende rolle.

I modsætning til tidligere formandskaber blev der oprettet en dedikeret logistikenhed i Udenrigsministeriet med 40 ansatte inspireret af erfaringerne fra COP15. Denne enhed varetog mødeplanlægning, logistik og afholdelse af konferencer. Ved at centralisere disse funktioner opnåede man stordriftsfordele og undgik duplikering (interview, Udenrigsministeriet, marts 2010). Møderne blev desuden geografisk opdelt: alle møder i første kvartal skulle afholdes i København (Bella Centeret), og alle i andet kvartal i Horsens. Møderne skulle holdes umiddelbart efter hinanden, eksempelvis finansministre mandag-tirsdag og justitsministre torsdag-fredag (interview, Udenrigsministeriet, april 2012) for at skabe struktur og effektivitet. Samtidig sikrede det geografisk spredning mellem Sjælland og Jylland. Lissabontraktaten havde overført visse udenrigspolitiske kompetencer til EU's institutioner. Dette frigav kapacitet i Udenrigsministeriet til at fokusere mere på koordinering. Mens det organisatoriske ansvar var centraliseret, forblev det faglige indhold forankret i de respektive fagministerier. Fagministerierne kunne således koncentrere sig om det faglige indhold, mens Udenrigsministeriet understøttede de praktiske rammer for formandskabet.

I den indledende fase var fokus primært på de organisatoriske aspekter, og det politiske niveau var kun sparsomt involveret. Mange ministre forventede et regeringsskifte i 2011 og havde derfor begrænset incitament til at investere i forberedelserne (interview, Justitsministeriet, april 2010). Udvælgelsen af Danmarks prioriteter foregik ikke efter en fastlagt metode. Erfaringen fra tidligere formandskaber viste, at 85-90 % af dagsordenen alligevel ville blive defineret af de foregående formandskaber og EU's institutioner, mens kun 10-15 % potentielt kunne afspejle egne eller akutte prioriteter (interview, Udenrigsministeriet, januar 2010). Ministerierne udarbejdede derfor lister over igangværende sager og vurderede, hvilke der kunne blive relevante under formandskabet. Kontakten til EU-institutionerne blev etableret relativt sent i den indledende forberedelsesfase (Jensen og Nedergaard 2013).

Fase 2: Den intensive forberedelsesfase

Det danske EU-formandskab i 2012 blev tematisk samlet under overskriften "Europa på arbejde" med fire underprioriteter: "Et ansvarligt Europa", der fokuserede på finansiell disciplin og stabilitet samt den flerårige finansielle ramme; "Et dynamisk Europa", der rettede sig mod vækst, beskæftigelse, det indre marked og handel; "Et grønt Europa", som afspejlede regeringens centrum-venstre ideologi og især SF's miljøprofil; samt "Et sikkert Europa", der omfattede asyl- og migrationspolitik, bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet og samarbejdet med EU's Udenrigstjeneste (EEAS). Selvom der skete et regeringsskifte efter valget i september 2011, havde det begrænset indflydelse på formandskabet. Dette skyldtes dels den brede EU-konsensus i dansk politik blandt mange partier, dels at store dele af dagsordenen allerede var fastlagt. Nye ministre fik dog mulighed for at foretage justeringer, men valgte i vid udstrækning at fortsætte den eksisterende planlægning (interview, Udenrigsministeriet, maj 2012).

I formandskabets anden forberedelsesfase blev programmer og prioriteringer konkretiseret. Hvert ministerium udarbejdede egne prioriteringslister og identificerede relevante lovforslag samt mødeplaner (interview, Statsministeriet, april 2012). Processen var bottom-up, med centrale embedsmænd som de primære drivkræfter. Kalenderen for embedsmænd og ministre blev fastlagt, og detaljerede "køreplaner" blev udarbejdet for de forventede dagsordenspunkter. Kontakten til trio-landene (især Polen), EU-institutionerne og centrale medlemsstater blev intensiveret (interview, Transportministeriet, august 2011). Flere interviewpersoner beskrev denne periode som den mest intense i mange ministerier – også sammenlignet med selve formandskabsfasen.

I anden fase blev bemanding og logistiske strukturer fuldt etableret. Udenrigsministeriet var ansvarlig for det overordnede program, kommunikation og kontakt med Kommissionen (interview, Udenrigsministeriet, april 2012). En ny vigtig opgave var relationen til Europa-Parlamentet. Kontakten blev typisk

etableret med formændene for de relevante udvalg. Parlamentet blev inviteret til Danmark og modtaget med særlig opmærksomhed (interview, Udenrigsministeriet, april 2012). Danmarks tradition for mindretalsregeringer og et stærkt parlament blev anset for at være en fordel i dialogen med Europa-Parlamentet. Den stigende betydning af Europa-Parlamentet i EU medførte samtidig, at embedsmændene fik en mere central rolle i beslutningsprocesserne (interview, Justitsministeriet, april 2012). Udpegningen af formænd for arbejdsgrupper i Rådet fandt også sted i denne fase.

I slutningen af anden fase blev arbejdsindsatsen intensiveret markant. Formandskabssekretariatene i ministerierne var nu fuldt operative, og arbejdet blev fordelt internt. Manualer for sager og landepositioner blev udarbejdet (interview, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, oktober 2012). Den politiske involvering var i begyndelsen begrænset, men tog til i slutningen af fasen. Her fik ministre det sidste ord i alt fra mødeindhold til menuer ved officielle middage. Formandskabet var et fast punkt på dagsordenen i Udenrigsministeriets EU-udvalg, og alle EU-sager blev nu behandlet med henblik på det kommende formandskab (interview, Ministeriet for Udlændige, juni 2011). Prioritering, uformelle dialoger og koordinering nåede deres højdepunkt i de sidste to til tre måneder (interview, Ministeriet for Videnskab og Teknologi, april 2011). På dette tidspunkt blev også budgetforhandlinger med Kommissionen afsluttet, og relationerne mellem embedsværk og ministre blev formaliseret for at sikre ejerskab og legitimitet omkring det samlede formandskabsprogram.

Fase 3: Udførelsesfasen

Det syvende danske EU-formandskab fandt sted i en markant anderledes institutionel og økonomisk kontekst end tidligere formandskaber. Lissabontraktaten havde ændret magtbalancen ved at styrke Det Europæiske Råd og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender. Samtidig befandt EU sig i en alvorlig økonomisk krise i kølvandet på finanskrisen i 2008. Danmark anskuede formandskabet som en tjenende snarere end en styrende ånd for EU. De danske EU-forbehold, særligt inden for forsvar, ØMU'ens tredje fase og retlige anliggender, udgjorde en formel begrænsning for formandskabet. I praksis havde de dog minimal indflydelse på det danske manøvrerum (Jensen og Nedergaard 2013). Danmark afstod fra at forfølge ambitiøse udenrigspolitiske mål i relation til eksempelvis Det Arabiske Forår og fastholdt EU's eksisterende udenrigspolitik. Overordnet var det danske formandskab mere teknokratisk og tilbageholdende. Det havde fokus på stabilitet og håndtering af kriser frem for strategiske markeringer.

Formandskabet blev lanceret med et tydeligt budskab om dæmpede forventninger og fokuserede i stedet på konkrete resultater. Den økonomiske krise blev fremhævet som den centrale udfordring af statsminister Helle Thorning-Schmidt, EU-præsident Herman Van Rompuy og europaminister Nico

lai Wammen (Thorning-Schmidt 2012a; Van Rompuy 2012; Wammen 2012). Danmark fremstillede sig selv som et kompetent og stabilt formandskabsland, der – trods den økonomiske krise – besad de nødvendige forudsætninger for at lede effektivt. Fokus blev rettet mod konkrete lovgivningsinitiativer frem for store visioner og markeringer. Udtrykket ”rugbrødsformandskab” signalerede denne nøgterne tilgang. Der blev ikke fremstillet særlige gaver til andre lande, og møderne blev som anført koncentreret i København og Horsens. Alt var bevidst nedtonet for at signalere effektivitet, nøjsomhed og miljøhensyn. Det primære mål var at genopbygge tilliden til EU’s handlekraft ved at levere konkrete resultater i en tid præget af økonomisk usikkerhed. Den danske tilgang adskilte sig således markant fra det historisk betydningsfulde danske EU-formandskab i 2002, hvor øst udvidelsen blev forhandlet på plads.

Overgangen fra forberedelse til gennemførelse medførte kun mindre ændringer i de danske koordineringsstrukturer. En væsentlig udvikling var, at den danske EU-repræsentation i Bruxelles blev næsten fordoblet fra cirka 80 til 150 medarbejdere. Dette markerede et skifte fra en hovedstadsbaseret til en Bruxelles-baseret koordination. Fokuset på Bruxelles styrkede Danmarks evne til at agere hurtigt og forhandle effektivt i EU-systemet (Jensen og Nødergaard 2013). Med 27 medlemslande foregik de reelle forhandlinger ofte mellem de formelle møder gennem uformelle kontakter blandt embedsmænd. Derfor blev embedsværkets rolle endnu vigtigere, både i forhold til Rådet og Europa-Parlamentet. De faste forbindelser med København blev opretholdt, og et virtuelt ”war room” blev etableret for at håndtere kritiske sager. Alle ministerier – med undtagelse af Kirkeministeriet – deltog aktivt i udførelsesfasen. Dokumenter som baggrundsnotater og talepapirer blev produceret i stort omfang. Mediehåndteringen blev koordineret gennem presseteams i både København og Bruxelles.

Møderne under formandskabet var kendetegnet ved nøjsomhed: 160 møder blev koncentreret i de to byer, og ministre delte ofte transport for at spare penge og fremme bæredygtighed (interview, Udenrigsministeriet, februar 2012). Der blev ikke gjort meget for at bruge formandskabet til at profilere Danmark kulturelt som land. En række informationsaktiviteter og kulturelle arrangementer fandt sted, men de var få og beskedne sammenlignet med andre lande. I forhold til Trio-samarbejdet med Polen og Cypern var vurderingerne forskellige: Nogle ministerier anså det for primært kosmetisk, mens andre fremhævede dets betydning for kontinuiteten. Det spillede især en rolle, hvor Danmark havde begrænset kapacitet eller hvor andre lande manglede ekspertise. For eksempel fik Danmark hjælp i forhold til forsvarspolitik af Polen pga. forbeholdet, mens Danmark ydede Cypern bistand pga. landets lille størrelse.

Samarbejdet med Europa-Parlamentet blev intensivt og krævede betydelige ressourcer, særligt fordi Lissabontraktatens havde styrket institutionen. I visse ministerier brugte embedsmændene op mod halvdelen af deres tid på at koordinere med Europa-Parlamentet, og der blev oprettet særlige enheder eller

udpeget ansvarlige medarbejdere i ministerierne (interview, Miljøministeriet, september 2012). Formandskabet fungerede som et forbindelsesled mellem Europa-Parlamentet og Rådet og skulle balancere samarbejde og repræsentation. Dette lykkedes overordnet set godt. Dog førte én sag til en alvorlig konflikt: Europa-Parlamentet blev udelukket fra tilsynet med Schengen-reglerne, hvilket resulterede i en boykot af det danske formandskab på retsområdet. Episoden blev afbødet gennem en stor diplomatisk indsats og flere møder, men den understregede, at magtkampe mellem institutionerne var uundgåelige. Der blev også investeret i stærke relationer til formanden for Det Europæiske Råd, Herman Van Rompuy. Formanden havde betydelig forståelse for de danske prioriteringer som den flerårige finansielle ramme og energieffektivitet. Van Rompuys rolle begrænsede dog Danmarks muligheder for at sætte dagsordenen sammenlignet med formandskabet i 2002.

Danmark agerede som støtte for EU's Udenrigstjeneste og den højtstående repræsentant.. Det gjaldt især i forbindelse med Coreper II, Europa-Parlamentet og internationale forhandlinger. Opgaver blev ofte fordelt i tæt samarbejde, og danske embedsmænd trådte til, hvor EU ikke selv var repræsenteret (Nedergaard og Jensen 2016). Samarbejdet med Kommissionen var både afgørende og udfordrende. Danske embedsmænd oplevede svag koordinering og intern konkurrence i Kommissionen, hvilket vanskeliggjorde planlægningen (ibid.). I Rådet fokuserede Danmark snævert på juridisk bindende retsakter og prioriterede bløde politikker fra. De danske forbehold skabte ikke større udfordringer for udøvelsen af formandskaber. I visse tilfælde blev de endda anset for at være en fordel, da Danmark fremstod mere neutral. Afslutningen på formandskabet blev markeret på en nøgtern måde i overensstemmelse med tanken om et "rugbrødsformandskab". Helle Thorning-Schmidt fremhævede EU's evne til at skabe vækst og enhed (Thorning-Schmidt 2012b), og formandskabet blev betragtet som en professionel indsats på vegne af EU snarere end en politisk manifestation for Danmark.

Fase 4: Overleverings og evalueringsfasen

Da Danmark overdrog EU-formandskabet til Cypern den 1. juli 2012, blev der etableret en glidende overgang. Danmark fortsatte med at varetage formandskabet for en række arbejdsgrupper i Bruxelles, hvilket dels skyldtes Cyperns manglende ekspertise og bemanding i deres fagministerier, dels arbejdsgruppernes begrænsede nationale betydning for Cypern. Antallet af arbejdsgrupper overført til Danmark var beskedent og omfattede ikke ministerielle fora som Coreper, hvilket sikrede, at Cyperns image som kompetent formandskabsland blev bevaret (Cypriot Ministry of Foreign Affairs 2013). Danmark afslog dog visse opgaver inden for det internationale miljøarbejde, herunder COP18 og hvalfangstkonventionen, hvilket resulterede i, at Cypern selv overtog disse. Trio-samarbejdet muliggjorde denne fleksible arbejdsdeling. Denne praksis illustrerer, hvordan samarbejde på tværs af medlemslande

i form af netværksbaseret tillid kan sikre kontinuitet og kapacitetsopbygning på tværs af formandskaber.

Den danske selvevaluering fremhævede formandskabets fokus på vækststimulerende initiativer og evnen til at levere resultater. Rapporten "Europa på arbejde" fremviste cirka 250 konkrete resultater og understregede, at samarbejde og kompromis kan føre til reel forandring i EU (Danish Presidency of the Council of the European Union 2012: 4). Evalueringen var stringent, nøgtern og udelukkende baseret på embedsværkets input, uden inddragelse af eksterne interessenter. De fire hovedprioriteter blev fastholdt: "Et ansvarligt Europa" fokuserede på økonomisk disciplin og resulterede i en rådsaftale om den såkaldte "two-pack". "Et dynamisk Europa" kulminerede med enighed om Fiscal Compact i Det Europæiske Råd i juni 2012. "Et grønt Europa" førte til en vigtig aftale med Europa-Parlamentet om energieffektivitet, hvilket blev anset for en stor sejr på trods af modstand. Endelig leverede "Et sikkert Europa" adskillige resultater inden for retlige og indre anliggender, herunder asylregler og Schengen-samarbejdet – på trods af Danmarks forbehold. Evalueringen fremstår som en 'rugbrødsrapport', der lod resultaterne tale for sig selv uden overflødige udtalelser.

Hovedkonklusion og læring fra 2012-formandskabet for 2025

Det danske EU-formandskab i 2012 var en succes, båret af en systematisk, velorganiseret indsats gennem fire faser og en bevidst strategi som et "rugbrødsformandskab". Dette fokus på mådehold, effektivitet og konkrete resultater sikrede Danmark bred positiv anerkendelse.

Erfaringerne herfra er væsentlige for 2025-formandskabet. Den nøgterne, resultatorienterede og professionelle tilgang fra 2012 bør fastholdes, ligesom grundig forberedelse og intern læring. Vellykkede elementer som stærk koordination under Udenrigsministeriet, en dedikeret logistikenhed, forstærket EU-repræsentation i Bruxelles for effektive forhandlinger, professionel håndtering af Europa-Parlamentet (trods udfordringer) og fokus på Trio-samarbejdet bør videreføres.

Visse aspekter kræver dog justering. Konflikten med Europa-Parlamentet om Schengen-tilsynet understreger behovet for minimering af interinstitutionelle konflikter. Sammen med oplevede udfordringer med koordinationen i Kommissionen bør der være mere fokus på at øge danske forhandleres viden om både Parlamentet og Kommissionen, udover Rådet.

Direkte overførsel af alle erfaringer fra 2012 til 2025 er dog ikke mulig grundet markant ændrede rammebetingelser. Den økonomiske og geopolitiske kontekst er dramatisk forandret. Finanskrisen i 2012 er afløst af nye udfordringer som krigen i Ukraine, øget fokus på sikkerhed og geopolitiske spændinger,

den grønne omstilling og teknologiske kvantespring i form af AI. Set i lyset heraf bliver det for formandskabet i andet halvår af 2025 vigtigt at fokusere på at forbedre EU's strategiske autonomi og konkurrenceevne. Selvom en stor del af dagsordenen fortsat vil være prædefineret, vil det være muligt for det danske formandskab at præge de specifikke sager og deres prioriteringer. "rugbrødstilgangen" fra 2012 – med fokus på effektivitet, professionalisme og grundighed – udgør en solid model, men specifikke forventninger og strategier skal tilpasses de nye rammebetingelser for at sikre et succesfuldt dansk formandskab i 2025.

Referencer

- Cypriot Ministry of Foreign Affairs. (2013). *Evaluation of the Cypriot Presidency 2012: Translation from Greek: Telikos Apoliyopos Kupriakris Proedrias Sumboulion EE*. Nicosia.
- Elgström, O. (2003). *European Union Council Presidencies: A Comparative Perspective*. Routledge.
- Danish Presidency of the Council of the European Union. (2012) Europe at work: The results of the Danish Presidency of the Council of the European Union in the first half of 2012. Prepared by the Danish Ministry of Foreign Affairs. Hentet den 1. marts 2013 fra: http://eu2012.dk/en/NewsList/Juni/Uge-26/~/_/media/Files/resultater/Engelsk%20for%20mandskabspublikation%20FINAL%205%20ny.pdf
- Jensen, M.D., Jopp, M., & Nedergaard, P. (2016). Coordination of EU policy positions in Germany and Denmark: A politics of institutional choice approach. *Journal of Contemporary European Research*, 12(2), 634–652.
- Jensen, M.D., & Nedergaard, P. (2013). Det danske EU-formandskab 2012 – satte det sig spor i centraladministrationen. *Politica*, 45(4), 379–399.
- Jensen, M.D., & Nedergaard, P. (2016). *EU presidencies between politics and administration: The governmentality of the Polish, Danish and Cypriot trio presidency in 2011–2012*. Routledge.
- Nedergaard, Peter, Maja Friis, & Mads Dagnis Jensen. "Beslutningsprocesser under EU-formandskaber." *Politica* 52, no. 2 (2020): 147–169.
- Nedergaard, P., & Jensen, M.D. (2012). Organiseringen af det danske EU-formandskab 2012. *Økonomi og Politik*, 85(3), 27–39.
- Tallberg, J. (2004). The power of the presidency: Brokerage, efficiency and distribution in EU negotiations. *Journal of Common Market Studies*, 42(5), 999–1022. <https://doi.org/10.1111/j.0021-9886.2004.00538.x>
- Tallberg, J. (2006). *Leadership and negotiation in the European Union*. Cambridge University Press.
- Thorning-Schmidt, H. (2012a, 12. januar). *The Danish Prime Minister's Speech at the Opening Ceremony [tale]*. Hentet 27. februar 2016 fra http://www.stm.dk/_p_13589.html
- Thorning-Schmidt, H. (2012b, 3. juni). *Statsministerens tale i Europa-Parlamentet ved afslutningen af det danske EU-formandskab [Speech]*. Hentet 3. marts, 2016, fra <http://eu2012.dk/da/EU-and-the-Presidency/About-EU/Politikomraader/GAC/Speeches-by-the-PM>
- Van Rompuy, H. (2012, 9. januar). *Press Remarks by President Van Rompuy following the meeting with Prime Minister Helle Thorning-Schmidt*. Hentet 27. februar 2016, from http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/127184.pdf
- Wammen, N. (2012, 10. februar). Tale ved den irske tænketank IIEA. Hentet 27. februar 2016 fra <http://um.dk/da/om-os/ministrene/tidligere-ministrestaler-og-artikler/nicolai-wammens-taler-og-artikler/europaministrens-tale-i-den-irsketaenketank/>